

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

super amaritudine animæ meæ , Esa. 38. vers. 15.

Interea hoc solatium certum est , quod Deus semper exaudit orationem nostram , si non ad nostram voluntatem , tamen ad nostram utilitatem , Augustino dicente : cogitationes DEI non sunt cogitationes nostræ , Esa. 55. vers. 8. Ideo horas & moras ejus æquo animo expectemus, nec desperemus, si exauditio non statim sequatur.

Spes præstolatur optimum
Tempus Deo promissum :
Non qua futurum gaudium
Id sit die, decisum.
Scit ille tempus optimum,
Nullumque nobis dat malum,
Hæc spes reposta nobis.

III. *Amicorum deliquium.* Quod probat architrachus, qui sine dubio quidam ex sponsi agnatis fuit, quia ipsi munus Promi- Condi concreditum : attamen adeo suspicax est, ut sponsum in suspicionem trahat, quasi studio deterius vinum in principio apposuerit, nunc vero saturatis generosius propinet: quo ipso tacite quasi invidiam, avaritiam & tenacitatem ejus arguit. Id sponsum surdis auribus præterire oportet, dum innotescat, unde vinum Cos veniat, quodque non sponsum, sed Christus id largitus sit.

Ita adhuc hodie varia præjudicia offerunt se , quibus probi Christiani subjecti esse coguntur. Suspicio enim malus hospes est , & sæpe inimicum fingit , ubi nullus adest , vel de alterius facultatibus & redditibus multa garrit , quorum qui possidet , optimus testis est. Præcipue id

locum habet in censu atque tributis , ubi omnia ad rationes revocantur, & ad amussim exiguntur.

Mordet hoc viros honestos , ubi non modo commiserationem nullam sentiunt : sed & inopiam suam pro divitiis venditari audiunt. Commendent proinde Deo rem suam, qui cordium scrutator est , 1. Reg. 8. v. 39. & scit opera cujuslibet , & ubi habiter, Apoc. 2. 13. qui suo tempore educet quasi lumen justitiam eorum , & judicium eorum , tanquam meridiem , Psal. 37. v. 6.

Quod si igitur & tu ejusmodi amicos habeas, qui magis proditores, quam benefactores tui sunt, & verbo onerosi consolatores, Job. 16. v. 2. cogites velim, non novum hoc esse, & Deo tuo confide : Bonum enim est confidere in Domino, quam confidere in homine, Psal. 118. v. 8. Profecto filii hominum sunt vanitas , filii viti sunt mendacium, Psal. 62. v. 10. Sed Deus noster custodit veritatem in seculum, Psal. 146. v. 6.

Secundo.

SEquitur *Medela*, quæ fuit
I. *Ex Conjugii astimio*, quod Christus ipse eo confirmat, quod cum matre & discipulis in nuptiis Cananæis comperat. Id fecit, ut veteres recte observarunt , primo ideo, ut innueret, conversationes honestas sibi non displicere, nec improbari sibi, si cum viris justis convivemur, in timore Dei, Sir. 7. v. 23. Deinde ideo, ut hoc ipso matrimonium approbet , quod sit *status sanctus*, qui sibi & Patri & Spiritui sancto probeatur. Non enim est bonum hominem esse

esse solum, Gen. 2. v. 8. *Status utilis*, quo Dei Ecclesia & cælum augeatur, & in aliis quoque Statibus utiliter seruiatur. Hæreditas enim Domini, filii: merces fructus ventris. Beatus vir, qui implevit pharetram suam ex ipsis: non confundetur, cum loqueretur cum inimicis suis in porta, Psal. 127. v. 4. seqq. *Status necessarius*, ad vitandam fornicationem, & vagas libidines, quas abominatur Deus, hinc Paulus: Propter fornicationem unusquisque uxorem suam habeat, & unaquæque suum virum habeat, 1. Cor. 7. v. 2.

Tertio idè, quia spiritualem desponsationem cum assumta humana natura, & Ecclesia sponsa hoc ipso delineare voluit. De prima desponsatione ait Johannes: Verbum caro factum est, Joh. 1. v. 14. nempe in utero Virginis, ubi conjuncta sunt duo, Sponsus Verbum, & Sponsa caro, ut Augustinus ait, Et hoc est *ἡμολογημένως μέγα τῆς ἰσοθείας ρυθῆτος*, 1. Tim. 3. 16. in quod & Angeli desiderant prospicere, 1. Petr. 1. v. 12.

De altera desponsatione ipse ait: Desponsabo me tibi in æternum, Ose. 2. v. 19. Et Paulus: Mysterium magnum est, dico autem de Christo & Ecclesia, Eph. 5. 32. 33.

Id iterum pro peculiari dilectione & gratia habendum est, Magnum profus erat, quod Rex Ahasverus, qui regnavit super centum viginti septem provincias, orphanam Esther in conjugem sibi adscivit, Esth. 2. v. 9. sed quid hoc respectu ejus, quod æternus Dei Filius, tanquam sponsus nobilissimus, Luc. 19. v. 12. sponsam despectissimam, Psal. 123. v. ult. sponsus formosissimus, Psal. 45. v. 3. sponsam inquinatissimam, Ezech. 16. v. 6. sponsus ditissimus, cui Pater omnia subjecit sub pedibus ejus,

Psal. 8. v. 7. nihil omisso, Hebr. 2. v. 8. sponsam pauperrimam, quæ nihil habet, nisi fuerit ei datum de cælo, Joh. 3. v. 27. sponsus sanctissimus, Dan. 9. v. 24. sponsam improbissimam, quæ vitiiis scatet, & in cujus carne nihil boni habitat, Rom. 7. v. 18. sibi desponsavit, & immobile ejusmodi lalis pactum cum eo inuit, ut ipse dicat: Juravi tibi, & ingressus sum pactum tecum, & facta es mihi, Ezech. 16. v. 8. Et iterum: Montes commovebuntur, & colles loco movebuntur, misericordia autem mea non recedet à te, & fœdus pacis meæ non movebitur, Esa. 54. v. 10.

Capè hinc solatium, mi Christiane! & dilige conjugem tuam, sicut Christus dilexit Ecclesiam, Eph. 5. v. 25. & certus sis, quod opus facias probatum coram Deo & hominibus, Eccl. 25. v. 1.

II. *Ex opis divina articulo.* Dominus ait ad Mariam: Hora mea nondum venit, Non plene abnuit opem suam Neogamis, sed nondum, ait, quo ipso tacite innuit, tandem in tempore horam auxilii adfuturam, Non enim in sempiternum Dominus repellat, Thren. 3. v. 31. Hora, de qua hic Christus loquitur, est quidem hora tarda, quæ sæpe multos dies, hebdomades, menses & annos differtur, ut lamentandum cum Propheta: Usquequo Domine clamabo, & non exaudies? Habac. 1. v. 2. sed tamen hora certa est, quæ non aufertur. Tob. 3. 22.

Quando aurum satis diu in fornace excoctum est, aurifaber id eximit, projicitque in aquam, refrigerans illud: Eodem modo Deus cum fidelibus suis agit, quando eos satis probabit & purificabit, in furno tribulationis, & invenit illos dignos se, quasi holocausti hostiam accipit, Sap. 3. v. 6.

v.6. & exhilarat eos, pro diebus, quibus eos afflixit, Psal. 90. v. 16.

III. *Ex Christi honorario.* Erant enim ibi lapideæ hydræ sex positæ, secundum purificationem Judæorum, capientes singulæ metretas binas vel ternas, has impleri aqua Jesus iussit, usque ad summum, & procuravit divina sua omnipotentia, ut hæc aqua in vinum nobilissimum transmutatum fuerit. Hoc dono affecit novos nuptos, ut & convivas suos pro dignitate tractare, & sibi potiunculam reservare quoque potuerint.

Hoc præclarum fuit miraculum, ex quo patet, Christum non vacuum apparere, si ad nuptias invitetur, sed plus dare, quam concupiscimus; semitæ enim ejus stillant pinguedinem, Psal. 65. vers. 12.

Minus igitur animum abiciamus si de nobis quoque verum sit: Vinum non habent. Cælestis Elisæus enim vacua vasa affatim replere potest, ut oleo & vino redundant, ut exemplum viduæ Prophetae probat, 2 Reg. 4. v. 5. Id anniversariè adhuc facit, dum nonnunquam benedictionem suam effundit, ut flumen, Gen. 49. v. 22. 26. ut & vasa nonnunquam deficient, & aliorum quoque indigentia consulere possimus, Eph. 4. v. 28.

Præterea non vilibus & vulgaribus donis nos cibatur, sed satiat nos adipe tritici, Pl. 147. v. 14. & flore vini, ut satis laudari nequeat, lætatur enim ad beneficiendum nobis, Jer. 32. v. 41.

Hoc probe notate Dilecti! Habemus omnipotentem Servatorem, qui aquam in vinum commutat novit: Quidni liberave-

rit, si torrentes Belial conturbaverint nos, Psal. 18 v. 5. aut abyssus abyssum invocet ad strepitum canalium suorum, Psal. 42. v. 8. Verbum ejus penetrantissimum, & manus omnipotens realiter nobis concionatur, quod sit cælestis Noah, qui adhuc hodie vineas plantat, Gen. 9. v. 20. & tenue vitium lignum benedictione afficit, ut succum suavissimum proferat, Psal. 104. v. 15. qui lætificat Deum & homines, Jud. 9. v. 13. & verus Melchisedec, qui panem & vinum profert, Gen. 14. v. 18. & cælestis Josephus, qui nobis & nostris in annonæ caritate prospicere potest, Gen. 45. usque dum aliquando nuptiæ agni incipient, Apoc. 19. v. 7. ubi non amplius vinum deficiet: sed bibemus cum Christo novum, in Regno Patris, Matth. 26. n. 29.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quam tribus absolvemus Regulis, quarum

I. *Christum invita.* Id quod Neogami Cananæi probe observarunt, qui Jesum cum discipulis suis vocarunt ad nuptias.

Id adhuc hodie à Neonymphis fieri debet, si in conjugio benedictione & salute frui velint. Christus enim gratiosissimus est conviva, qui non vacuus accedit, sed affert benedictionem suam, qua se invocantes largissime cumulat, hic temporaliter, & ibi in æternum. Merces ejus cum eo, & opus ejus coram illo, Esa. 62. v. 11. Ubi vero Christus, ibi quoque tota S. Trinitas est. Tres enim sunt, qui testimonium perhibent in cælis, 1. Joh. 5. v. 7.

Deus Pater ejusmodi piorum conjugum

k

gum